

Metodika měření účinnosti zdroje tepla

(1) Účinnost zdroje tepla se zjišťuje přímou nebo nepřímou metodou, kde

- a) přímá metoda zjišťování účinnosti zdroje tepla spočívá ve stanovení poměru množství tepla předaného teplonosné látce k množství tepla přivedeného do zdroje tepla palivem a vzduchem ve stejném časovém úseku,
- b) nepřímá metoda zjišťování účinnosti spalovacího zdroje tepla spočívá ve stanovení ztráty citelným teplem spalin (komínová ztráta) podle odstavce 3 a koncentrace emisí oxidu uhelnatého (CO) měřením, a následným dopočtem celkové ztráty podle odstavce 2.

(2) Účinnost spalovacího zdroje tepla se stanovuje podle následujícího vztahu:

$$\eta = 100 - \xi - Z \quad [\%],$$

kde je

ξ [%] komínová ztráta zjištěná měřením,

Z [%] parametr vyjadřující součet ostatních ztrát, jehož hodnota je

Z = 3 % pro plynná a kapalná paliva

Z = 6 % pro pevná paliva.

(3) Komínová ztráta se

- a) zjišťuje analyzátozem spalin, který je zkalibrován a který stanovuje tuto ztrátu podle vztahů

$$\xi_K = (t_S - t_V) \cdot \left(\frac{A_1}{21 - O_2} + B \right) [\%] \quad \text{nebo} \quad \xi_K = (t_S - t_V) \cdot \left(\frac{A_2}{CO_2} + B \right) [\%]$$

$$\text{nebo } \xi_K = k \cdot \left(\frac{t_S - t_V}{CO_2} \right) [\%],$$

kde je

t_S [°C] teplota spalin na výstupu ze zdroje tepla,

t_V [°C] teplota prostředí (spalovacího vzduchu),

O_2 [%] koncentrace kyslíku ve spalinách,

CO_2 [%] koncentrace oxidu uhličitého ve spalinách,

A_1, A_2, B a k konstanty typické pro dané palivo,

- b) zjišťuje při jmenovitém výkonu spalovacího zdroje tepla, nebo výkonu blízcímu se výkonu jmenovitému,
- c) vztahuje k výhřevnosti paliva.

(4) Měření koncentrace emisí oxidu uhelnatého (CO) ve spalinách se

- a) provádí jako doplňkové měření, které má deklarovat přijatelnost nastavení spalovacího procesu,
- b) přepočítává na jednotku [mg.m⁻³] pro referenční obsah kyslíku

$O_{2ref} = 3 \%$ pro plynná a kapalná paliva,

$O_{2ref} = 10 \%$ pro pevná paliva.

(5) Měření podle odstavce 4 se provádí

a) v průběhu otopné sezóny; u spalovacích zdrojů tepla napojených na komín s přirozeným tahem podle harmonizované technické normy upravující komíny a kouřovody (ČSN 73 4201 Komíny a kouřovody - Navrhování, provádění a připojování spotřebičů paliv) nesmí být v době měření venkovní teplota vyšší jak $5 \text{ }^\circ\text{C}$,

b) podle metodiky předepsané výrobcem analyzátoru spalin,

c) odběrem spalin uprostřed jejich proudu v měřicím místě na kouřovodu spojujícím komín se spalovacím zdrojem tepla, které je umístěno na rovném úseku kouřovodu; vzdálenost mezi měřicím otvorem a odtahovým hrdlem spalovacího zdroje tepla musí být přibližně dvojnásobkem, maximálně trojnásobkem vnějšího průměru odtahového hrdla; měřicí úsek musí být umístěn za posledním technologickým celkem spalovacího zdroje, ve kterém dochází ke změně vlastností spalin, tedy za odlučovačem pevných částic nebo doplňkovým výměníkem; pokud je na kouřovodu instalován omezovač tahu, musí být měřicí otvor umístěn před tímto omezovačem; pokud to není možné, musí být omezovač uzavřen a zajištěna jeho těsnost a

d) při ustáleném provozním stavu, kdy se teplota výstupního otopného média významně nemění.

(6) Měření podle odstavce 4 se nemusí provádět, pokud jsou k dispozici údaje podle odstavců 3 a 4 získané z měření provedeného v souladu s požadavky podle odstavce 5, které nejsou starší dvou let.

(7) Naměřené a vypočtené hodnoty se srovnají s referenčními hodnotami, které jsou

$\eta_{ref} = 92 \%$ a $CO_{ref} = 200 \text{ mg}\cdot\text{m}^{-3}$ pro plynná a kapalná paliva,

$\eta_{ref} = 83 \%$ a $CO_{ref} = 1000 \text{ mg}\cdot\text{m}^{-3}$ pro pevná paliva.

Spalovací zdroj tepla vyhovuje, pokud platí, že stanovená účinnost je $\eta \geq \eta_{ref}$ a současně že změřené množství oxidu uhelnatého je $CO \leq CO_{ref}$.

(8) Součástí ověření účinnosti zdroje tepla je také vizuální kontrola, která obsahuje minimálně kontrolu

a) výrobního štítku (identifikace zdroje), průvodní technické dokumentace (návod k instalaci a použití) a provozní dokumentace,

b) vnějšího stavu spalovacího zdroje tepla včetně izolace a orientační teploty vnějších ploch; teploty povrchu zaizolovaných částí zdroje nesmí překročit teplotu prostředí o $30 \text{ }^\circ\text{C}$,

c) netěsností a úniku paliva nebo teplonosné látky,

d) stavu přístupných vnitřních prostor spalovacího zdroje tepla, funkčnost a kompletnost všech částí,

- e) funkčnosti řídicích a bezpečnostních zařízení,
- f) zajištění dostatečného přívodu spalovacího vzduchu k spalovacímu zdroji tepla,
- g) používaného paliva a jeho skladování (v případě pevného paliva), především zda odpovídá výrobcem zdroje tepla deklarovaným požadavkům na kvalitu paliva, zda se jedná o palivo obvyklé obchodní jakosti podle právního předpisu upravujícího přípustnou úroveň znečišťování a jejího zjišťování³⁾, a zda odpovídá palivu určenému výrobcem kotle nebo uvedenému v povolení provozu⁴⁾,
- h) dokladů o způsobilosti a řádné údržbě spalinových cest podle právního předpisu upravujícího čištění, kontrolu a revizi spalinové cesty⁵⁾,
- i) dokladů o kontrole technického stavu a provozu⁵⁾ v případě teplovodních kotlů na pevná paliva do jmenovitého příkonu 300 kW.

(9) V případě, že je součástí systému vytápění nebo kombinovaného systému vytápění a větrání více spalovacích zdrojů tepla, provede se měření a zaznamenají se hodnoty účinnosti a emisí oxidu uhelnatého pro každý zdroj tepla zvlášť.

³⁾ Vyhláška č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁾ Vyhláška č. 34/2016 Sb., o čištění, kontrole a revizi spalinové cesty.